

תזריע

Parasja Tazria

In de vorige parasja Sh'mini hebben we gelezen over de geboden aangaande toemah - rituele onreinheid, die veroorzaakt wordt door dode dieren. Nu gaat de Torah verder met geboden aangaande toemah die voortkomt uit het menselijk lichaam, dit betreft de zwangerschap, Niddah (ongesteldheid van de vrouw) en Zava (bloedverlies), Metzorah (melaatsheid), de Baal Keri en de Zav (beide betrekking op zaadlozing).

Toemah heeft te maken met een persoon of iets dat te maken heeft gehad met de dood, of verlies van levenskracht, het verlies van bloed of zaad wat bestemd was voor het creëren van leven, maar niet tot zijn bestemming is gekomen. Als iemand met toemah te maken heeft gehad is hij tamei (ritueel onrein). Een lijk is de: avi avot ha'toemah - de "vader" van alle rituele onreinheid.

Deze wetten gingen eerst over de dieren en daarna over de mens, volgens het patroon van de schepping. De mens werd als laatste geschapen, om hem de nederigheid te leren. Als iemand hoogmoedig is moet hij of zij beseffen dat de dieren er eerder waren dan hijzelf en dat Adam later werd geschapen.

De geboden van deze parasja gaan over verschillende onreinheden in het lichaam van een mens en laten zien wie we zijn. We zijn afkomstig uit een heel klein zaadje en eicelletje, met het blote oog niet eens te zien, en bij de geboorte is onze moeder door de bevalling tamei. En als wij sterven verontreinigt ons lichaam andere mensen die met ons in aanraking komen. De toemah door dieren veroorzaakt duurt maar één dag terwijl de toemah door mensen veroorzaakt zeven dagen duurt, dat weegt zwaarder.

Tamei (ritueel onrein)

Als de vrouw een zoon baart is zij zeven dagen tamei, als zij een dochter baart veertien dagen. (een dochter is meer verbonden met de moeder, omdat zij genetisch meer gelijk zijn). De geboden die betrekking hebben op Niddah, zijn zoals alle geboden ten behoeve van de mens. Zo mogen volgens het Niddah gebod man

en vrouw geen sexuele omgang hebben tijdens deze periode. Het voordeel hiervan is dat het de sleur doorbreekt en daardoor beschouwt de man zijn vrouw na deze periode weer als nieuw, alsof zij weer voor het eerst onder de choepa staan.

De vrouw moest na de geboorte van haar kind een offer in de tempel brengen (Korban joledet), een tortelduif of een duif werden als een Chatas offer gebracht. Chatas is een zondoffer, voor onopzettelijke zonde. Waarom niet alleen het Olah offer? Een brandoffer waarmee men God dankte?

Dit zou te maken kunnen hebben met de pijn die de vrouw lijdt tijdens de bevalling. Op dat moment denkt zij bijv. "Dit nooit weer". Maar zodra het kind er is kijkt ze er heel anders tegenaan, vandaar dat de Torah het Chatas offer gebiedt.

Een andere uitleg is dat het Chatas offer niet voor haar eigen persoonlijke zonde is maar voor de zonde van onze aartsmoeder Chava (Eva). De jetzer hara - de neiging tot het kwaad is bij haar begonnen en zo in de mensheid terecht gekomen. Als straf werd de bevalling zwaar.

Gepaard gaande met de geboden over de bevalling is het gebod over de besnijdenis, die acht dagen na de geboorte plaatsvindt. Dit gebod wordt voor het eerst genoemd in de parasja "Lech lecha", waar God Abraham beveelt zichzelf te besnijden, Daarna geeft God het gebod dat alle jongetjes acht dagen na de geboorte besneden moeten worden. Waarom niet eerder? Omdat het kind na acht dagen voldoende kracht heeft om de ingreep te ondergaan en omdat besnijdenis als een offer wordt beschouwd.

Het kind moet eerst een sjabbat hebben meegemaakt waardoor het geheilgd wordt. Pas daarna is het geschikt als een "offer" voor de Here. In het verlengde hiervan geldt ook dat dieren niet geofferd mogen worden als ze nog geen acht dagen oud zijn. Ze moeten een sjabbat hebben meegemaakt want de sjabbat brengt de heerlijkheid van de Shechina (Gods Heerlijkheid) over ons.

Tzara'as

Tzara'as wordt wel omschreven als melaatsheid, maar de symptomen die de Torah beschrijft zijn niet die van melaatsheid. Ook het genezingsproces heeft niets te maken met medicijnen of hygiëne. Deze ziekte verscheen bij het Joodse volk in de tijd van de tabernakel, Gods tempel, als een teken van Zijn voorziening voor hen. Het manifesteerde zich als witte vlekken op de huid van iemand die gezondigd had en op de muren van zijn huis, het vaatwerk en de kleding, een zichtbaar wonderlijk teken. Om ervan te genezen moest men berouw hebben en zichzelf geestelijk verbeteren.

Volgens de Midrash waren er in de tijd van de Mishkan (de tabernakel) tien zonden of fouten waardoor iemand met Tzara'as gestraft kon worden.

1-Afgodendienst - in gedachten en in daden.

Als voorbeeld zien we dit bij de zonde van het gouden kalf, waar God het volk volgens de overlevering met Tzara'as sloeg.

2-Immoraliteit - De zonde van immoraal gedrag is ernstig, niet alleen door de kwaadaardige handeling zelf, maar ook door de consequenties die er uit voortkomen. De geboorte van een Mamzair, een kind uit een verboden relatie buiten het huwelijk, is een tragedie die niet meer rechtgezet kan worden.

Als voorbeeld in Gen. 12:17 *“Maar de HERE sloeg Farao met zware plagen, evenals zijn huis, ter oorzaak van Sarai, de vrouw van Abram.”* Volgens de overlevering werd Farao geslagen met de ergste vorm van Tzara'as.

3-Moord - Hoewel een moordenaar vergeving kan ontvangen, kan hij door zijn spijt en berouw niet het slachtoffer weer terugbrengen. Deze onomkeerbare daad werd daarom bestraft met Tzara'as.

We zien dit als voorbeeld in 2 Sam. 3:27-29 waar David Joav en zijn afstammelingen vijfvoudig, waaronder ook met Tzara'as, vervloekt. Dit is een Hemelse vergelding voor bloedvergieten.

4-Chiloel Hashem - ontheiliging van Gods Naam.

De mens is geschapen om Gods naam te heiligen, als wij het tegenovergestelde doen gaan wij in tegen de bedoeling van ons bestaan en verdienen wij het niet om te leven. De straf met Tzara'as werd net zo erg als de dood geacht. Volgens de overlevering werd degene die Gods heilige naam ontwijfde met Tzara'as gestraft.

5-Godslastering tegen de Here - Tijdens het koningschap van Saul werden de Joden door de Filistijnen aangevallen. De reus Goliath bespote niet alleen het volk maar ook de Here God. En dan staat David tegenover hem en zegt: *“Gij treedt mij tegemoet met zwaard en speer en werpspies, maar ik tred u tegemoet in de naam van de HERE der heerscharen, de God der slagorden van Israël, die gij getart hebt. Deze dag zal de HERE u in mijn macht overleveren en ik zal u verslaan en u het hoofd afhouden; op deze dag zal ik de lijken van het leger der Filistijnen aan het gevogelte des hemels en aan het gedierte des velds geven, opdat de gehele aarde wete, dat Israël een God heeft, en deze gehele menigte wete, dat de HERE niet verlost door zwaard en speer. Want de strijd is des HEREN en Hij geeft u in onze macht”*. 1 Sam. 17:45-47

Volgens de Joodse overlevering sloeg God na de woorden van David Goliath terstond met Tzara'as over zijn hele lichaam, en werd hij geheel krachteloos. David slingerde de steen in zijn voorhoofd, en rende op hem af en sloeg zijn hoofd eraf.

6-Publiekelijke diefstal - als voorbeeld: Op een bedriegelijke manier klanten teveel voor je goederen te laten betalen. Deze misdaad kon met Tzara'as bestraft worden.

7-Taken uitvoeren, waar je niet voor aangesteld bent als voorbeeld: 2 Kron 26:18-19 *“U komt het niet toe, Uzzia, reukwerk te ontsteken voor de HERE, maar de priesters, de zonen van Aäron, die geheiligd zijn om reukwerk te ontsteken. Ga uit het heiligdom, want gij zijt ontrouw en het zal u niet tot eer gerekend worden door de HERE God. Toen werd Uzzia toornig; het wierookvat om reukwerk te ontsteken was in zijn hand. En terwijl hij tegen de priesters toornde, brak de Tzara'as uit aan zijn voorhoofd ten aanschouwen van de priesters, in het huis des HEREN bij het reuk-offeraltaar”*.

8-Verwaandheid - Volgens de Joodse wijzen is het slechte gedrag van verwaandheid net zo erg als het aanbidden van een afgod. Afgoderij en verwaandheid erkennen Gods heerlijkheid op aarde niet.

9-Lashon hara (kwaadsprekerij) - De zonde van lashon hara leidt tot de ergste vorm van Tzara'as (Tzara'as in zijn laatste stadium) wat verder in de parasja Metzora uitgelegd wordt, iemand die roddelt of kwaadspreekt ontkent het basis principe van de Torah. In dit geval werden er voor het chatas offer twee duiven gebruikt, want met roddel zijn er ook minimaal twee personen betrokken, ook de luisteraar zondigt.

Als voorbeeld num. 12: 1-10 *“Mirjam nu sprak....Heeft de HERE soms uitsluitend door Mozes gesproken, heeft Hij ook niet door ons gesproken? En de HERE hoorde het.... Daarom ontbrandde de toorn des HEREN tegen hen en Hij ging heen. Toen nu de wolk van boven de tent geweken was, zie, Mirjam was Tzara'as als sneeuw; toen Aäron zich tot Mirjam omwendde, ziedaar iemand met Tzara'as”*

10-Ajin hara (het boze oog = gierig, misgunstig)

In het huis van de gierigaard brak Tzara'as uit als directe vergelding, “midda kinneged midda - maat voor maat”. Als men iets wilde lenen, en diegene zei dat hij het niet had, maar het uit gierigheid niet wilde uitleenen dan sloeg God de gierigaard de muren van zijn huis met Tzara'as, als gevolg daarvan moest al zijn bezit naar buiten, want anders werd de inboedel ook besmet, alles werd naar buiten gebracht en was voor iedereen zichtbaar.

De Gemara (commentaar op de talmoed) voegt nog een elfde opsomming aan de midrash toe.

Vals getuigenis - De knecht van Elisha loog om geld af te troggelen van Naäman nadat die genezen was van Tzara'as:

“...vroeg Elisa hem: Vanwaar Gechazi? En hij antwoordde: Uw knecht is nergens heen geweest. Maar hij zeide tot hem: Ben ik in de geest niet meegegaan, toen die man zich omkeerde van zijn wagen af u tegemoet? Was het de tijd om dat zilver aan te nemen of om klederen aan te nemen of olijfbomen en wijngaarden, schapen en runderen, slaven en slavinnen? Daarom zal de Tzara'as van Naäman u en uw nakomelingen aankleven, voor altoos. Toen ging hij van hem weg, Tzara'as als sneeuw.”

2 Kon. 5:25-27

In de Parasja Metzora gaat het verder over Lashon hara en de gevolgen ervan. In onze tijd zien wij ook nog steeds de gevolgen van kwaadsprekerij. De volken hebben door de eeuwen heen ontzettend veel kwaad gesproken over het volk Israël, boeken met de meest vreselijke beschuldigingen zijn geschreven, de Joden kregen overal de schuld van en de wildste verhalen werden als kwaadsprekerij verspreid. De gevolgen zijn zeer ernstig uiteindelijk is de holocaust is gebaseerd op kwaadsprekerij en valse beschuldigingen.

Als God de wereld nu zou straffen met Tzara'as wat zouden wij dan schrikken, mensen die kwaad hebben gesproken, zouden met witte vlekken overdekt worden, hun huizen, bezittingen noem het maar op. En wijzelf? Ook wij hebben ons misschien wel eens

schuldig gemaakt aan roddelen, het hoeft maar een beetje negatief te zijn. Een paar woordjes kunnen al enorm veel schade berokkenen, woorden gaan de wereld in en kunnen niet meer teruggefloten worden met alle gevolgen van dien.

Wij leven nu niet meer in de tijd van de woestijntocht, letterlijk onder de Shechina, maar als kinderen van de Allerhoogste moeten wij nog steeds Zijn wil doen. Jesjoea heeft ons verlost door onze zonden te vergeven, maar Gods woord is niet veranderd, en zal ook niet veranderen, geen tittel of jota zal ervan vergaan zegt Jesjoea. De Here onze God wil niet dat wij met de boze tong - Lashon Hara spreken, en ook alle andere geboden zijn natuurlijk Gods goede regels die wij uit geloof en tot eer van onze God en de Messias moeten onderhouden. Wij moeten leren om ons als Gods kinderen te gedragen, positief naar anderen kij-ken, altijd proberen het goede te doen in woord en in daad.

Gelukkig was Tzara'as een ziekte die te genezen was, deze ziekte kon alleen hersteld worden als je naar de priester toe ging en berouw toonde. En dat geldt nog steeds, ook al is de Tzara'as er niet meer, toch zijn de lashon hara en andere zonden er nog wel. Maar God wil ons door Zijn Zoon, onze hogepriester, vergeven.

Alle volkeren en ook wij zelf persoonlijk zullen voor de Messias moeten verschijnen. Jesjoea is de hogepriester die voor iedereen verzoening heeft gebracht, en als hij ons beoordeelt en onze ongerechtigheid ziet zet hij ons niet als een melaatse in quarantaine maar hij draagt onze ongerechtigheid en onze ziekten weg. Daarvoor zijn wij Hem eeuwig dankbaar.

We zien uit naar de Messiaanse tijd, waar de neiging tot het kwaad (jetzer hara) er niet meer zal zijn, de wereld zal verzadigd worden van Gods woorden. Ziekten zullen er niet meer zijn. De taal die dan zal klinken heet Lashon Ha'kodesh - de heilige tong. Het Hebreeuws heet ook Lashon Ha'kodesh, want het is de taal van God. Hoe het allemaal zal gaan worden is amper voor te stellen, maar het wordt een geweldige tijd waarin alles wat adem heeft God zal verheerlijken.

Moge de Eeuwige ons leiden naar Zijn wil en ons vervullen met Zijn Geest tot opbouw van elkaar en tot eer en glorie van Zijn heilige Naam.

Sjabbat Shalom.